

ՀԱՊՀ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓԻշ useusuanfuull ՆեՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ

2017թ. դեկտեմբերի 1-ի նիստի թիվ 29 որոշմամբ Հաստատված է ՀԱՊՀ Գիտական խորհրդի

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԱՄՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ LUBUUSULP LULPUMESAPPBUL ZUUULUULUL

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1. Մույն փաստաթղթի կազմման հիմք է ծառայել ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 07 նոյեմբերի 2017թ. թիվ 1282-Ն հրամանով հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող հաստատությունների շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման կարգը" [ՕՓ 1]։ Կարգը տարածվում է ուսուցման բոլոր ձևերով բակալավրական և մագիստրոսական կրթություն ստացող շրջանավարտների վրա։
- 2. Ամփոփիչ ատեստավորման նպատակն է՝
- պարզել շրջանավարտի գիտելիքների համապատաս-Խանությունը ՀՀ կրթության Որակավորումների ազգային շրջանակի և դրա ընդհանրական բնութագրերի պահանջներին,
- բացահայտել շրջանավարտի տեսական և գործնական պատրաստականությունը պետական կրթական չափորոշիչներով սահմանկած մասնագիտական խնդիրների լուծման բնագավառում։
- 3. ՀԱՊՀ-ում ամփոփիչ ատեստավորման ձևերն են՝ բակալավրական աստիճանի համար՝ ավարտական աշխատանքը, իսկ մագիստրոսական աստիճանի համար՝ մագիստրոսական թեզը [OΦ 1]։

2. ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԵՎ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

4. *Ավարտական աշխատանքը* մասնագիտության ուսումնական պլանին համապատասխան ավարտուն տեխնիկականտեխնոլոգիական կամ տնտեսագիտական նախագիծ կամ մշակում է, որն ամփոփում է մասնագիտական ոլորտում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները, կարողությունները և

Մագիստրոսական թեգն ավարտուն տեխնիկական-տեխնոլոգիական կամ տնտեսագիտական նախագիծ կամ մշակում է՝ նվիրված գիտության և տեխնիկայի տվյալ մասնագիտական ոլորտին առնչվող արդիական հիմնախնդիրների լուծմանը, ինչը բխում է ուսումնառության ընթացքում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքների, հմտությունների և կարողությունների պահանջներից։

5. Ավարտական աշխատանքը/մագիստրոսական թեգը պարտարիր կարգով պետք է ներառեն մասնագիտական տվյալ ոլորտին առնչվող հիմնահարցերը՝ հաշվի առնելով կրթախկան ծրագրերի և ընտրովի դասընթացների բովանդակությունն ըստ կրթաբլոկների։ Ավարտական աշխատանքը, բացի մասնագիտության, բնապահպանության և կենսագործունեության անվտանգության բաժիններ, իսկ տնտեսագիտական բաժիններ, իսկ տնտեսագիտական բաժին մասնագիտությունների դեպքում՝ տեխնոլոգիական բաժին կան սասնագիտությունների դեպքում՝ տեխնոլոգիական բաժին կան աշխապահանագիտությունների համար ավարտական աշխատանքում բնապահականական բաժին չի պահանջվում։ Մագիստրոսական թեգը ներառում է սիայն

մասնագիտական բաժին, իսկ տնտեսագիտական մասնագիտությունների դեպքում՝ պարտադիր նաև տեխնոլոգիական բաժին։

6. Ավարտական աշխատանքը բաղկացած է հաշվեբացատրագրից և հաշվեգրաֆիկական մասից, իսկ մագիստրոսական թեգը՝ հաշվեբացատրագրից։ Դրանք պետք է բավարարեն հետևյալ պահանջներին (բացառությամբ տնտեսագիտական կրթական ծրագրերի, որոնք պետք է բավարարեն «Տնտեսագիտություն» մասնագիտությամբ ավարտական աշխատակաների/մագիստրոսական թեզերի կատարման ուղեցույցի պահանջներին [ՕՓ 2]).

6.1. Բակալավրի կրթական աստիձանի դեպքում.

- հաշվեբացատագրի ծավալը պետք է լինի ոչ պակաս, բան 55 համակարգչային տպագիր էջ, որից տնտեսագիտության բաժինը՝ 8-9 էջ, բնապահպանության և կենասագործունեության անվտանգության բաժիններից յուրաքանչ-յուրը՝ 4-5 էջ։

6.1.1. Հաշվեբացատրազիրը պետք է ներառի.

- տիտղոսաթերթ (տե՞ս Հավելված 1)

 առաջադրանք (լրացվում և տրվում է ամբիոնի/սեկտորի կողմից, տե՛ս Հավելված 2),

- համարոտագիր,

բովանդակություն,

- ներածություն (պետք է ներառի թեմայի արդիականութան հիմնավորումը, աշխատանքի հիմնական նպատակը, ընդհանուր բնութագիրը և ստացված արդյունքները),

- մասնագիտական նյութեր՝ ըստ գլուխների և ենթագլուխների (ներառվում են առաջադրված խնդրի լուծման տեխ-

նիկական-տեխմողոգիական, տնտեսագիտական կամ ծրագրային ապահովման տեսական հիմնավորումը, տեխնոլոգիական ոեժիմների, գործընթացների հաշվարկը և հիմնակորումը, ինչպես նաև, թեմայի առանձնահատկությամբ պայմանավորված, կարող են ընդգրկվել փորձարարական և այլ բնույթի հարցեր),

- տնտեսագիտական բաժին,
- կենասագործունեության անվտանգության բաժին,
- բնապահպանության բաժին,
- եզրակացություններ,
- օգտագործված գրակա<mark>նության ցանկ՝ տեքստում դր</mark>անց պարտադիր հղումներով,
- հավելվածներ (անհրաժեշտության դեպքում)։

6.1.2. Հաշվեգրաֆիկական մասը պետք է պատկերի ավարտական աշխատանքի արդյունքը՝ պահպանելով բոլոր ստանդարտները։ Այն պետք է ընդգրկի հավաքական գծագրեր
կամ՝ պատրաստվածքների ընդհանուր տեսքի կամ դրանց
հավաքական միավորների ու դետալների գծագրերը,
սկզբունքային էլեկտրական կամ միացման սխեմաները և
այլ անհրաժեշտ պատկերազարդումներ։ Մնհրաժեշտության դեպքում կարող են ներկայացվել նան աշխատանքի
բովանդակությունը լրացնող-պարզաբանող դիագրամներ,
գրաֆիկներ, տեխնոլոգիական սարքավորումների գծագրեր
կամ պատկերներ, ինչպես նան փորձնական տվյալներ։
Հնհրաժեշտ է կազմել նյութերի, դրանց դետալների, սխեսաների տարրերի մասնագրերը։ Գրաֆիկական նյութը
յուրաքանչյուր թերթի վրա պետք է զետեղվի այնպես, որ
բաշխվի հավասարաչափ և զբաղեցնի թերթի ծավալի 70-

մազիտությունների դեպքում պետք է լինի Ա1 ձևաչափի 6 մասնագիտությունների դեպքում՝ Ա1 ձևաչափի 5 թերթից ավարտական աշխատանքի հաշվեբացատրագրին որպես տային, մեխանիկամեքենագիտական, ընդերքաբանության, թերթից ոչ պակաս, իսկ մնացած մասնագիտությունների, ոչ պակաս. վերջիններս կարող են ներկայացվել ինչպես տեսքով։ Լուսապատկերներով ներկայացնելու դեպքում էլեկտրոնային կրիչի առկայությունը պարտադիր է, իսկ հանջներով, Ա4 ձևաչափով ձևակերպված, կցվում են հավելված։ Պլակատների կամ լուսապատկերների թիվը <mark>մետալուրգ</mark>իական, նյութագիտության, քիմիական, շինարարական, էներգետիկական և Էլեկտրատեխնիկական մասայդ թվում՝ նաև տնտեսագիտական և բնապահպանական պլակատների, այնպես էլ լուսապատկերների (սլայդների) յուսապատկերները, պլակատներին ներկայացվող պավակատատվշտ գարժակապարմատ իսսիկափադարվեր վ Հաջվեգրաֆիկական մասր մեքենաշինական, տրանսպոր առանձնահատկություններով։

6.2. Մագիստրոսական կրթական ծրագրի ղեպքում.

- մագիստրոսական թեզի ծավալը պետք է լինի ոչ պակաս, թան 60 համակարգչային տպագիր էջ։ Պաշտպանության ժամանակ թեզը կարող է ներկայացվել ինչպես պլակատների, այնպես էլ լուսապատկերների տեսքով։ Լուսապատկերներով ներկայացնելու դեպքում էլեկտրոնային կրիչի առկայությունը պարտադիր է, իսկ լուսապատկերները, պլակատներին ներկայացվող պահանջներով, Ա4 ձևաչափով ձևակերպված, կցվում են մագիստրոսական թեզի հաշվեբացատագրին որպես հավելված։ Պլակատների կամ

լուսապատկերների թիվը չի սահմանափակվում՝ պայմանավորված աշխատանքի առանձնահատկություններով։

6.2.1. Մագիստրոսական թեզը պետք է ներառի (տե՛ս Հավելված 3).

- տիտղոսաթերթ,
- հաստատման թերթ,
- տվյալներ շրջանավարտի մասին,
- .գմադրաջառա
- . համառոտագիր,
- բովանդակություն,
- ներածություն (ներառվում են աշխատանքի ընդհանուր բնութագիրը, թեմայի արդիականության հիմնավորումը, աշխատանքի հիմնական նպատակը, տեսական, մեթոդական և տեղեկատվական հիմքերը, հետագոտության մեթոդի հիմնավորումը, ստացված արդյունքները),
 - աշխատանքի բովանդակությունը կազմող մասնագիտական նյութեր՝ ըստ առանձին գլուխների և ենթագլուխների (ներառվում են գիտատեխնիկական գրականության վերլուծության ակնարկը, մոդելի, ալգորիթժի, տեխնոլոգիայի, մեթոդիկայի, կառուցվածքի մշակումը՝ պայմանավորված լուծվող կամ հետագոտվող խնդրի առանձնահատկություններով, ինչպես նաև, ըստ աշխատանքի առանձնահատարկությունկության, փորձարարական մաս՝ մոդելի, ալգորիթժկ, մեթոդի, տեխնոլոգիայի, կառուցվածքային սխեմայի փորձարկումը, ստացված փորձնական տվյալների մշակումը),
 - ընդհանուր եզրակացություններ ու առաջարկություններ,
- օգտագործված գրականության ցանկ՝ տեքստում դրանց պարտադիր հղումներով,
- հավելվածներ (անհրաժեշտության դեպքում)։

6.3. Ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեզի ձևակերպման ընդհանուր պահանջները. Տեքստը հավաքվում է Sylfaen կամ GHEA Grapalat տարատեսաակով, Ա4 ձևաչափի սպիտակ թորթի մեկ երեսին՝ 12 տատաչափով, 1,5 բայլքով։ Էջերը պետք է ունենան լուսանցքներ՝ ձախից՝ 30 մմ, վերևից՝ 20 մմ, աջից՝ 10 մմ, ներքևից՝ 25 մմ։ Ավարտական աշխատանքի/ մագիստրոսական թեգի բաժիները սկսվում են նոր էջից՝ վերնագրերը գրելով մեծատարերով։ Ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեգի բոլոր էջերը, ներառյալ հավելված(ներ)ը, էջադրվում են։ Տիտղոսաթերթը համարկում է առաջին էջ և չի էջադրվում։ Մեծ ծավալով հավելվածն էջադրվում է առանձին։

Նկարները, գծապատկերները համարակալվում են, որոնց անվանումները, նշանակումների բացատրությունները տրվում են անմիջականորեն դրանց ներքևում։ Աղյուսակները համարակալվում են վերնի աջ անկյունում արաբական թվերով, որի տակ գրվում է աղյուսակի անվանումը։ Դրանք կարելի է տեղադրել ուղղաձիգ կամ հորիգոնական դիրքով։ Եթե աղյուսակը չի տեղավորվում մեկ թերթի վրա, ապա պետք է շարունակել մյուս թերթի վրա՝ նշելով՝ Ադ. ...-ի շարունակությունը։ Աղյուսակներում ազատ սյունյակներ չպետք է մնան, նման դեպքերում դրվում է գծիկ։

Գրականության ցանկը կարելի է ներկայացնել այբբենական կամ խառը հաջորդականությամբ՝ երկու դեպքում էլ տեքստում հղումների համարները նշելով ըստ ցանկի հերթականության։ Ցանկում աղբյուրները պետք է ընդգրկեն՝ հեղինակի/ների ազգանունը և անվան-հայրանվան սկզբնատառերը, աղբյուրի լրիվ անվանումը, հատորը կամ մասը,

եթե գիրք է, համարը, եթե պարբերական է, հրատարակության տվյալները (քաղաքը, հրատարակչությունը, տարեթիվը, էջերը)։ Պաշտոնական տեղեկագրերի, հաշվետվությունների, հրահանգների, էլեկտրոնային աղբյուրների, համակարգչային ծրագրերի, հեղինակային իրավունքի արտոնագրերի, պատենտների դեպքում ներկայացվում են լրիվ տվյալները։ Աղբյուրները ներկայացվում են բնօրինակի լեզվով։ Օգտագործված գրականության ցանկում զգալի թիվ պետք է կազմեն նորագույն աղբյուրները։

Ավարտական աշխատանքը/մագիստրոսական թեզը գրվում են գրական հայերենով պահպանելով գիտական գրավոր խոսքի կառուցմանը ներկայացվող կանոնավորության և մաքրության պահանջները։ Աշխատանքում պետք է օգտագործվեն միայն ընդունված տերմինները։ Չափման միա-կորների ստանդարտներին չհամապատասխանող կրձատումներ չեն թույլատրվում։ Տեքստում կամ աղյուսակներում հապավումներն առաջին անգամ գործածելիս պետք է փակագծերում բացվեն լրիվ, իսկ պայմանական նշանները՝ բացատրվեն։

Անհրաժեշտության դեպքում՝ հապավումների, համառոտագրումների և պայմանական նշանների ցանկերը կարող են ներկայացվել հավելվածի տեսքով։

3. ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄԸ

են 6 անդամներից, որոնց առնվազն 50 %-ը, այդ թվում՝ նա-7. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովները կազմվում խագահը, պետք է լինեն տվյալ կամ հարակից ոլորտների ւագետներ։ Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նասագահին, մասնաձյուղի/ինստիտուտի/ֆակուլտետի ղեկավարի ներկայացմամբ, նշանակում է ՀԱՊՀ ոեկտորը՝ հարակ/դ դաջվտու դափոտվե վերդունների աստակար արակար հակար թյա**ն ա**շխատողներ չեն և նախորդող երեք տարիներին չեն (բնագավառների) գործատու կամ գործընկեր կազմակերդություններից, ակադեմիական և հարակից մասնագիտադան բուհական հաստատություններից հրավիրված մաս--արետի վ**որատահար**ի (երաժափարի) ժործընկեր կազմակ<mark>երպությունների,</mark> գերատեսչությունների, ակադեմիական, կոչ<mark>ում</mark> ունեցող մասնագետներից, ովքեր տվյալ հաստատուեղել ամփոփիչ ատեստավորման տվյալ հանձնաժողովի նա-<mark>նաժողով</mark>ի անդամները, որպես կանոն, պետք է ունենան խագահ։ Մագիստրոսական թեզի պաշտպանության հանձգիտական աստիձան։

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովների կազմում ի պաշտոնե ընդգրկվում են համապատասխան ինստիտուտի ֆակուլտետի ղեկավարը կամ նրա տեղակալը (մասնա-ձյուղի դեպքում մասնաձյուղի տնօրենը/տեղակալը կամ ֆակուլտետի դեկավարը/տեղակալը), մասնագիտական ամբիոնի վարիչը, ինչպես նաև պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներկայացուցիչը։

- Հանձնաժողովների կազմերը, ներառյալ քարտուղարը, հրամանագրվում են ՀԱՊՀ ռեկտորի կողմից։ Հանձնաժողովները գործում են մինչն համապատասխան մասնագիտությամբ/ կրթական ծրագրով ամփոփիչ ատեստավորման համար ռեկտորի հրամանով հաստատված նոր հանձնաժողովի ձևավորումը։
- Աւքփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահի բացակայության դեպքում ՀԱՊՀ ռեկտորի հրամանով նշանակվում է փոխարինող՝ հանձնաժողովի կազմից։
- Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստերն արձանագրվում են քարտուղարի կողմից, ով ինստիտուտի/ֆակուլտետի աշխատակից է և հանձնաժողովի անդամ չէ։

4. ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

- 12. Ավարտական աշխատանքների/մագիստրոսական թեզերի թեմաները, ամբիոնների ներկայացմամբ, հաստատվում են մասնաձյուդի, ինստիտուտի գիտական խորհրդի կամ ֆակուլտետի խորհրդի կողմից և հրամապորվում՝ ֆակուլտետների դեպքում՝ համակարգող պրոռեկտորի հրամանով, իսկ ինստիտուտների և մասնաձյուղերի դեպքում՝ տնօրենի հրամանով հետևյալ ժամկետներում.
- 12.1. Բակալավրատի առկա ուսուցման ավարտական կուրսի համար` մինչև տվյալ ուսումնական տարվա սեպտեմբերի 15-ը, հեռակա ուսուցման ավարտական կուրսի համար` մինչև հոկտեմբերի 31-ը,
- 2.2. Մագիստրատուրայի առկա ուսուցման առաջին կուրսի համար՝ մինչն տվյալ ուսումնական տարվա սեպտեմ-

- բերի 30-ը, հեռակա ուսուցման առաջին կուրսի համար մինչև տվյալ ուսումնական տարվա հունվարի 31-ը։
- 13. Ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեգի ղեկավարման համար մասնագիտական ամբիոնի կողմից ներկայացվում և սահմանված կարգով ֆակուլտետների դեպքում պրոռեկտորի հրամանով, իսկ ինստիտուտների և մասնաձյուղերի դեպքում՝ տնօրենի հրամանով նշանակվում են ղեկավար և խորհրդատուներ՝ մրանց ներկայացվող պահանջների պարտաղիր պահպանմամբ։ Մագիստրոսական թեգի ղեկավարի գիտական աստիճանի առկայությունը, որպես կանոն, պարտաղիր է։
- 14. Համաձայն տվյալ տարվա ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցի՝ հանձնաժողովը, շրջանավարտի և դեկավարի մասնակցությամբ կամ վերջինիս գրավոր եզրակացության հիման վրա, իրականացնում է կատարողականի ստուգում, որի արդյունքում, համաձայն "Ուսանողների գիտելիքների հսկման և գնահատման ոեյթինգային համակարգի կանոնակարգ-ընթացակարգ"-ի, ձևավորվում է ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեզի կատարման համաչափության բաղադրիչի ոեյթինգային միավորը [ՕՓ 3]։
 - 15. Ավարտական աշխատանքը/մագիստրոսական թեգը, դեկավարի գրավոր կարծիքի առկայությամբ, ներկայացվում է գրախոսման, ընդ որում՝ ավարտական աշխատանքի դեպքում՝ ներքին կամ արտաքին, իսկ մագիստրոսական թեգի դեպքում՝ արտաքին գրախոսների կողմից։ Որպես արտաքին գրախոսներ ընդգրկվում են արտադրության, նախագծակոնստրուկտորական, գիտական հիմնարկների և այլ կագմակերպությունների համապատասխան մասնագետները,

որոնց կազմը, ամբիոնի վարիչի ներկայացմամբ, հաստատվում է ամբիոնի նիստում։ Մագիստրոսական թեզի գրախոսման դեպքում գրախոսի գիտական աստիձանի առկայությունը, որպես կանոն, պարտադիր է։

16. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովների աշխատումքի ժամանակացույցը համաձայնեցվում է յուրաքանչյուր համձնաժողովի նախագահի հետ և մասնաձյուղի/ինստիտուտի/ ֆակուլտետի ղեկավարի ներկայացմամբ միասնական հրամանով հաստատվում է համալսարանի ոեկտորի կոդմից։ Ժամանակացույցը ավարտական աշխատանքների/ մազիստրոսական թեզերի պաշտպանությունից առնվազն երկու շաբաթ առաջ տեղեկացվում է շրջանավարտներին։

17. Ավարտական աշխատանքների/մագիստրոսական թեզերի պաշտպանություններն անցկացվում են հանձնաժողովների բաց նիստերում՝ դրանց կազմի երկու երրորդից ոչ պակաս անդամների ներկայության դեպքում։ Նախագահի կամ նրան փոխարինողի ներկայությունը պարտադիր է։ Ավարտական աշխատանքների/մագիստրոսական թեզերի պաշտպանությունները կարող են տեղի ունենալ ինչպես բուհում, այնպես էլ տվյալ մասնագիտական ոլորտին առնչվող հիմնարկ-ներում և կազմակերպություններում։

Ամփոփիչ ատեստավորման թույլատրվում են այն ուսանողները, ովքեր կատարել են ուսումնական պլանով նախատեսված բոլոր բաղադրիչները, հանձնել քննություններն ու
ստուգարքները և կուտակել համապատասխան կրեդիտներ։
Ամփոփիչ ատեստավորման ենթակա շրջանավարտների
ցանկը հաստատվում է՝ ֆակուլտետի դեպքում՝ համակարգող պրոռեկտորի, իսկ ինստիտուտի/մասնաձյուղի դեպքում՝
տնօրենի հրամանով։

 Ավարտական աշխատունքի/Մագիստրոսական թեգի բովանդակությունը ներկայացնելու համար յուրաքանչյուր ուսանողին տրվում է մինչև 15 րոպե, հարց ու պատասխանի համար մինչև 20 րոպե ժամանակ։ Հանձնաժողովի նիստի տևողությունը չպետք է գերազանցի աշխատանքային օրվա 8 ժամը։ Ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեգի պաշտպանության ընթացակարգային պահանջներին համաձայն՝ ամփոփիչ ատեստավորման ընթացքն արձանագրվում և ձայնագրվում է։ Հայնագրությունը պահպանվում է արդյունքների հրապարակումից հետո 6 ամիս։
 Ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեգի պաշտ-

20. Ավարտական աշխատանքի/մացիստրոսական թեզի պաշտպանության արդյունքները գնահատվում են "գերազանց", "[ավ", "բավարար", "անբավարար" գնահատականներով՝ ՀԱՊՀ-ում ընդունված գնահատման 100 միավորանոց սանդդակով, և հայտարարվում նույն օրը՝ հանձնաժողովի նիստի արձանագրությունը կազմելուց հետո մեկ ժամվա ընթացքում [ՕՓ 3]:

21. Ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեգի պաշտպանության դրական արդյունքի հիման վրա, որը ձևակերպված է ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի արձանագրությամբ, ընդունվում է որոշում՝ շրջանավարտին համապատասխան որակավորում շնորհելու և բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ) հանձնելու մասին։ Բացասական ("անբավարար") արդյունքի դեպքում շրջանավարտին որակավորում չի շնորհվում և բարձրագույն կրթությունը հավաստող դիպլոմ չի հանձնվում։

22. Գերազանցության դիպլոմ տրվում է ամփոփիչ ատեստավորումը "գերազանց" գնահատականներով հանձնած այն

- շրջանավարտներին, ովքեր ապահովել են միջին որակական գնահատականի (ՄՈԳ) առավելագույն արժեքի 90%-ը (ՄՈԳ≥90 միավոր)։
- 23. Ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեգի պաշտպանության արդյունքի վերաբերյալ որոշումն ընդունվում է հանձնաժողովի փակ նիստում։ Շրջանավարտի գնահատականի մասին որոշումն ընդունվում է հանձնաժողովի յուրաքանչյուր անդամի կողմից նշանակված գնահատականների մերի միջին թվաբանականականական ամբողջացվում է սահանակված կարգով [OΦ 3]։
- 24. Ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեգի պաշտսյանության հանձնաժողովների բոլոր որոշումները քարտուդարի կոդմից արձանագրվում են արձանագրությունների
 հատուկ մատյանում՝ յուրաքանչյուր շրջանավարտի համար առանձին էջում։ Արձանագրությունները պարտադիր
 ստորագրվում են հանձնաժողովի նախագահի և նիստին
 մասնակցած անդամների կողմից։ Արձանագրությունները
 պահփում են համալսարանում։ Արձանագրության մեջ նշվում
 են ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեզի գնահատականը, ինչպես նաև տրված հարցերը, հատուկ կարձիքները և այլն։ Արձանագրության մեջ նշվում են շնորհված որակափորումը, աստիձանը և հաստատությունն ավարտողի դիպլոմի տեսակը (սովորական կամ գերազանցությամբ)։
- 25. Ամփոփիչ ատեստավորման գնահատականի բոդոքարկման դեպքում այն իրականացվում է՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների շրջանավարտների անփոփիչ ատեստափորման անցկացման կարգի 26-րդ կետի [ՕՓ 1]։

- 25.1. Շրջանավարտն իրավունք ունի ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովից պահանջելու լրացուցիչ մեկնաբանություններ իր գնահատականի վերաբերյալ՝ արդյունքները հայտարելուց անմիջապես հետո։
- 25.2. Գնահատականի վերաբերյալ շրջանավարտի գրավոր բողոքն ընդունվում և դիտարկվում է միայն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի կողմից ընթացակարգային խախտումների առկայության դեպքում։
- 25.3. Գնահատականի լրացուցիչ քննարկման և բողոքարկման կարգը սահմանում է համալսարանը [OΦ 4]։
- 26. Ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեգի պաշտպանությունից "անբավարար" գնահատական ստացած շրջանավարտին, իր ցանկությամբ, անվճար տրվում է սահմանված ձևի ակաղեմիական տեղեկանք՝ դիմումը ներկայացնելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում։
- 27. Ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեգի պաշտպանությանը թույլատրված, բայց չներկայացած կամ "անբավարար" գնահատված շրջանավարտը թույլատրվում է
 նոր պաշտպանության հաջորդ ուսումնական տարվա ավարտին կամ հետագա տարիներին՝ ՀԱՊՀ-ում սահմանած կարգով և ժամկետներում։ Հարգելի պատճառով ամփոփիչ ատեստավորմանը չներկայացած ուսանողը, մինչև պաշտպանության օրը բացակայության մասին գրավոր տեղեկացման և
 համապատասխան փաստաթղթերի ներկայացման պարագաներում, թույլատրվում է պաշտպանության տվյալ ուսումնական տարում՝ համալսարանի կողմից սահմանված ժամնետում։

Մնհարգելի պատհառով չներկայացած կամ "անբավարար" գնահատված շրջանավարտը,իր դիմումի համաձայն և հա-

մապատասխան վճարման դեպքում, ուսումնական տարվա սկզբին՝ մինչև սեպտեմբերի 30-ը, կցագրվում է համապատասխան մասնագիտական խմբին (համապատասխան մասնագիտությամբ ակադեմիական խմբի բացակայության դեպքում՝ մասնագիտական ամբիոնին) և ստանում ավարտական աշխատանքի/մագիստրոսական թեգի նոր թեմա՝ սահմանված կարգով այն կատարելու և պաշտպանության ներկայացներու համար։

- Համալսարանի մասնաձյուղի ամփոփիչ ատեստավորումը կազմակերպվում է սույն ընթացակարգի համաձայն՝ տվյալ մասնաձրուդում։
- 29. ՀԱՊՀ-ի կոդմից արտոնված ձևերով և ժամկետներում արտասահմանում մասնակի ուսումնառություն անցած շրջանավարտների ավարտական աշխատանքի կամ մազիստրուսական թեզի պաշտպանությունը կարող է իրականացվել մասնաձյուղի/ ինստիտուտի/ֆակուլտետի դեկավարի կոդմից ներկայացված և ՀԱՊՀ ռեկտորի կոդմից հաստատված առանձին ժամկետներում՝ սույն ընթացակարգային պահանջներին համապատասխան։
- 30. ՀԱՊՀ և այլ հաստատությունների կողմից իրականացվող համատեղ կրթական ծրագրերի շրջանավարտների համար կարող է կազմակերպվել համատեղ ամփոփիչ ատեստավորում՝ հաստատությունների միջև նախապես փոխհամաձայնեցված և համապատասխան պայմանագրով հաստատագրված ընթացակարգերով՝ հիմք ընդունելով սույն ընթացակարգի համապատասխան դրույթները։

O4SU4UCALUA DUUSUPAPEL (OD)

- Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող հաստատությունների շրջանավարտների անփոփիչ ատեստավորման հարգ։
- Տնտեսագիտություն մասնագիտությամբ դիպլոմային աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի կատարման ուղեցույց։
- 3. Ուսանողների գիտելիքների հսկման և գնահատման ռեյթինգային համակարգի կանոնակարգ-ընթացակարգ։
- 4. Ուսանողների գիտելիքների գնահատման բողոքարկման ընթացակարգ։

Հափելված 2

ՀՀ *ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ* Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարան

รครามและสมานายครายการครา
ասնագիտություն Մասնագիտացում
ป ч ธ ท ป ร ท ธ ท ป จ ท ว ฮาทรทฯ2ท ากหกรมกะท
atuur,
րումքի ուսանող (ԱՀԱ, ստորագրություն, ամտւթրվ)
Մ.Հ.Ա. Մեկավար՝ Մ.Հ.Ա գիտական աստիճան, տարակարգ, ատրարակարգ, ամարակարև (Մ.Հ.Մ.)
Սորիրդատուներ. Ծարհատրերավայն դուժքնի՝
$(U \leq U$, ghanded months and probability of the substitution of
նենաագ. անվտանգ. բաժնի՝ (L.Հ.Ա., գրտական աստիճան, տպուպեպորգ, առողագրություն, ամասթիվ)
$\Omega_{\rm c}$ throughout purchas a promitive warmfolds, and purpositive, unappropriate and apply the $\Omega_{\rm c}$
(իվəimդրո) դունվադրիան է ռիմանականում գործանրան Ամդրոսորուն)։
ենքիունի վարիչ՝ (L.Հ.Ա., գիտական աստեճան, տարակարգ, ատրագություն, ամսաթիվ)
Սատիտուտի տնօրեն՝ Եսվուլտետի դեկան (Ա.Հ.Ա., գիտական աստիճան, տարակարգ, ստորագրություն, ամսաթիվ)

PLUSPSANS/BUYAN, SES 3. Հաշվերացատրագրի բովանդակությունը (բաժինների և մշակման ենթակա հարցերի թվարկմամբ) UUPPIN สาทปะกพบก ปรากรกจาก ากหารปกษก จุกษณาการสายความสา ความสายความสายความสายความสายความสายความสายความสายความสายความสายความสายความสายความสายความสายความสายคายความสายค - 3ynmtı hyd < > պատեմիական խմբի uqqubritti, utinib, hujnutinib) (U.U.C., unonjumppindi, undamphil) (ddqqmahmhanq bqman lqdb) (վնգորումուժության երևեն) Unwownpuntpp huminiumiquis t < Um < 201 p. h. 2. Աշխատանքի նախնական տվյալները Phyl 1. Աշխատանքի թեման Ինստիտուտի տնօրեն՝ Ֆակողտետի դեկան Մասնագիտություն Umuhumgnid ւ չվվաի վորվվոր

4. Գրաֆիկական մասի ծավալը (պարտադիր գծագրերի թվարկմամբ)

21

6 P B 4 U U - 201

ηŢΠ
ill n
mph
gnig
mulo
ump
umu
Į.
dan
num
U2h
ů,

Անվանումը կատարման փուլերը Անվանումը Լանանայակորում Աատեստավորում Աատեստավորում Աատեստակորում	Thullmanning					
գիան փուն		hwzy. δί				
Անվանումը Անվանումը I ատեստավորում II ատեստավորում	րվերը -	կատ, ժամկ.				
	մերուս դուրսուսուդ վեռուսուդՀը	մյուսորիզի	i ատեստավորում	il ատեստավորում	իյ ատեսաուկորա	Fouthfluiting consensus breastedy

1	- 1
1	
1	13
1	
1	10
1	- 1
	13
	- 1
	-
	- 1
	- 1
5	
3	
2	
7	
3	1
3	
	- 1
V	
3	-
3	-
Ž.	3
3	-3
5	5
3	5
3	五
3	-5
	-

8. Աշխատտանքի ղեկավար

9. Աշխատանքի քաժինների խորհրդատուներ

9.1. Տնտեսագիտական

9.2. Կենսագործնեության անվտանգության

9.3. Plumqurhuqudrnjejudi

10. Աշխատումքի առաջադրանքը ստացա

Jehnnen inselektrickering in der Jehnnen in der Jeh

zuauusuva zuvruatesna ԹեՄՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՅԱՄՏԱՆԻ ԱՋԳԱՅԻՆ ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

บนจุกบระกายการเกาะ

peur.	
UUGHUSLUS	
บนบนนุษารถค.ค.ค.	
สราย เปลา ซาการครา	
บเนษนาการาชายาการาชายาการาชายาการาชายาการาชายาการาชายาการาชายาการาชายาการาชายาการาชายาการาชายาการาชายาการาชายา	ռավտովետը

EF54UL 201

23

zunsusuur pere

Aduna esantanang 2 Jaainets

	Մագիստրանտ	
	Մասնագիտություն՝	
UML-qhanamopanik, hayan d	, սկեսական ծրագիր	
ՍՍՀ գիտ աստինան, կոչում	Ծնեղյան տարեթիվը՝	
UIII. apus musopkanta, hayan si	Մինչ մազիստորան որական Մինչ մագիստորումը՝	վիահակաժ
	Մասնագիտությունը՝	
սասիտուտի տևօրեն/Ֆակուլտետի դեկան՝	՝ ըրդգական ծրագիրը՝	
	Հրատարակված աշխատանքներ	

รนอนบรนาค นอจนอคา ๆกฤษระคาคนนา รนบนเบนนาน

ures and a second								10.			o. czpunum;	8. Աշխատակ
(distantishment distantishment distantishment)	(առեխոնի ստեվահումը)	Մասմագիտություն գրության հապատերայիավաժերիի)	(մգդյուսիտիուպ Թղոստ I-pdb.)	վմյով դակավրգևակա ———————————————————————————————————	(ուսամոդի ազդահուն / ամուս / Խալրահում)	สามายกรายการเกาะ เอะสะ นายนณาการเกาะกา	1 Թեման	2 Jankingland colonolity and and a high hymidiands	ilan hadan andan da la	3. Հաշվեբացատրագրի բովանդակություն (բաժիների և մշակման ենթակա հարցերի թվարկմամբ)		

5. Թեզի կատարման օրացուցային պլան

1.
2.
3.
1 ատեստավորում 20%
4
5.
6.
II ատեստավարում 60 %
o o
.6
10.
III manbanaudapan d
11. Աշխատտանքի ենրկայացումը ամբիոև աժո
12. Նախնական պաշտպանություն

26